

Κείμενο: Παιδιά μπροστά στην τηλεόραση

Τα περισσότερα παιδιά στην Αμερική σήμερα παρουσιάζουν διαταραχές, επειδή περνούν πολύ χρόνο βλέποντας τηλεόραση. Η τηλεόραση κλέβει από τα παιδιά πολύτιμο χρόνο, τον οποίο χρειάζονται για να γνωρίσουν τον κόσμο και να μάθουν ποια είναι η θέση τους σ' αυτόν.

Αυτό είναι ήδη επικίνδυνο· υπάρχει όμως κάτι που είναι περισσότερο επικίνδυνο: η τηλεόραση λείπει ψέματα. Τα παιδιά βλέπουν την τηλεόραση σαν έγκυρη πηγή πληροφοριών για τον κόσμο. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει· όμως, πώς είναι δυνατόν να το γνωρίζουν τα παιδιά; Για την ελάχιστη αλήθεια που μεταδίδει η τηλεόραση διοχετεύει μεγάλο αριθμό λανθασμένων και παραμορφωμένων πληροφοριών, είτε πρόκειται για αξίες είτε για πραγματικά γεγονότα.

Το περιεχόμενο των τηλεοπτικών εκπομπών περιέχει υπερβολική βία σε σχέση με την καθημερινή ζωή, που οι εκπομπές αυτές υποτίθεται ότι αντανακλούν. Τα κινούμενα σχέδια δράσης τα οποία βλέπουν εκατομμύρια παιδιά, περιέχουν σκηνές που είναι από τις πιο βίαιες στην τηλεόραση. Τα παιδιά ανταποκρίνονται σε αυτό που βλέπουν, συμπεριφερόμενα με πιο βίαιο τρόπο· και, τελικά, αγαισθητοποιούνται απέναντι στη βία, υιοθετούν τις πεποιθήσεις και τις αξίες που τους δίνει η τηλεόραση και πιστεύουν αυτά που τους διδάσκει, όπως, για παράδειγμα, ότι ζούμε σε έναν «υποκριτικό και επικίνδυνο» κόσμο, όπου η βία είναι καθημερινό φαινόμενο και άξια θαυμασμού.

Η τηλεόραση επηρεάζει τις πεποιθήσεις, τις αξίες και τις συμπεριφορές των τηλεθεατών· δεν τους επηρεάζει όλους, όμως, με τον ίδιο τρόπο. Η επιρροή της ποικίλλει ανάλογα με το χρόνο που οι άνθρωποι περνούν μπροστά στην οθόνη και ανάλογα με το περιεχόμενο των εκπομπών. Εξάλλου, το επίπεδο της μόρφωσης του τηλεθεατή, το κοινωνικό του περιβάλλον – και ιδιαίτερα η οικογένεια – είναι παράγοντες που καθορίζουν σε πολύ σημαντικό βαθμό την επιρροή που ασκεί η τηλεόραση. Εξαιτίας του γεγονότος ότι οι οικογένειες σπάνια ενδιαφέρονται να επέμβουν, καθώς και του ότι το σχολείο παραμένει εξίσου αδιάφορο για την τηλεόραση, τα παιδιά δεν μπορούν να υπολογίσουν παρά μόνο τους εαυτούς τους, για να δώσουν ένα νόημα σε όσα τους παρουσιάζει αυτό το μέσο επικοινωνίας.

Καρλ Πόππερ – Τζον Κόντρου

«Τηλεόραση: κίνδυνος για τη δημοκρατία»

Ερωτήσεις - ασκήσεις

A. Από ποιους παράγοντες εξαρτάται η επιρροή που ασκείται από την τηλεόραση στο παιδί - τηλεθεατή σύμφωνα με το κείμενο; (μονάδες 2,5)

B. Να δηλώσετε τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται μεταξύ τους οι προτάσεις στην κάθε περίοδο της πρώτης παραγράφου. (μονάδες 2,5)

Γ. Να εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις, να τις χαρακτηρίσετε και να δηλώσετε το συντακτικό τους ρόλο.

α. Είναι αδύνατο να επιτελέσει ο τύπος σωστά το ρόλο του χωρίς πλήρη ελευθερία.

β. «Αμφιβάλω αν οι ειδήσεις είναι πάντα αντικειμενικές» είπε ο ομιλητής στο συνέδριο.

γ. Ο δημοσιογράφος ήρθε με το τηλεοπτικό συνεργείο να πάρει συνέντευξη από τον αρχηγό της ομάδας.

δ. Όταν ο τύπος διαδίδει την πρόοδο των Τεχνών, των Γραμμάτων και των Επιστημών, γίνεται φορέας πολιτισμού και μόρφωσης και κάνει τον πολίτη κοινωνό του κόσμου του πνεύματος.

ε. Ο ανταποκριτής από το μέτωπο των επιχειρήσεων μίλησε τόσο καλά, που κατάλαβαν όλοι.

(μονάδες 2,5)

Δ. Να βρείτε ό,τι σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις λαμβάνοντας υπόψη τον τύπο, τη θέση και τη σημασία που έχουν στο συγκεκριμένο κείμενο. (υπογραμμισμένες λέξεις κειμένου)

1. περνούν: παρώνυμο
2. μάθουν: συνώνυμο
3. ποια: ομώνυμο
4. όμως: ομώνυμο
5. πραγματικά: συνώνυμο
6. γεγονότα: συνώνυμο
7. αναισθητοποιούνται: αντώνυμο
8. επικίνδυνο: αντώνυμο
9. πολύ: παρώνυμο
10. σπάνια: αντώνυμο

(μονάδες 10)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Να γράψεις μια επιστολή προς τον πρόεδρο ενός τηλεοπτικού σταθμού στην οποία θα επισημαίνεις τα αρνητικά σημεία ορισμένων εκπομπών που προβάλλει το κανάλι. Στη συνέχεια να διατυπώσεις τις προτάσεις σου για τη βελτίωση της ποιότητας αυτών.

(Η επιστολή δεν θα υπερβαίνει τις 2 παραγράφους)

(μονάδες 10)

Προσοχή: Όλες οι απαντήσεις να μεταφερθούν στο φύλλο των απαντήσεων .